

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра філософії і соціально-гуманітарних наук

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

В.Г. Грановська В.Г. Грановська

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія управління

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень магістр

(бакалавр, магістр)

спеціальність 015 Професійна освіта

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма Професійна освіта (Економіка)

спеціалізація Економіка

(назва спеціалізації)

факультет Економічний

(назва факультету)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «*Психологія управління*» для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Професійна освіта», спеціальністю *015. Професійна освіта (Економіка)*.

Розробники: Варнавська І.В., доцент кафедри професійної освіти, кандидат пед.наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від “27” серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності *015 Професійна освіта (Економіка)*

Протокол № 1 від “27” серпня 2019 року

Схвалено на Вченій раді економічного факультету

Протокол № 1 від “28” серпня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	<i>Галузь знань</i> 01. Освіта	Нормативна	
Змістових частин – 2	<i>Спеціальність:</i> Професійна освіта (Економіка)	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <i>реферат</i>		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	<i>Освітній ступінь:</i> магістр	Лекції	
		12 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	10 год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
90 год.	98 год.		
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30 / 90

для заочної форми навчання – 18 / 98

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: поглиблення знань щодо особливостей і специфіки управлінських процесів.

Завдання: формування у студентів необхідних знань і практичних навичок щодо раціоналізації управлінської діяльності на основі використання психологічних механізмів, закономірностей, прийомів, а також формування і розвиток особистих і ділових якостей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: мету вивчення, зміст дисципліни; основні поняття психології управління як спеціальної галузі психологічної науки; сучасні підходи, що використовуються у цій системі знань; психологічний контекст управлінських відносин і психологічні закономірності управлінського процесу; соціально-психологічні механізми та методи управлінського впливу; особливості як суб'єкта управління; психологічні аспекти, інструментарій управління трудовим колективом; особливості ділового спілкування; методи проведення соціально-психологічних досліджень в управлінні соціально-економічними системами.

вміти: застосовувати психологічні знання в управлінській діяльності; визначати

закономірності управління; застосовувати методи саморозвитку особистості керівника; використовувати методи дослідження соціально-психологічних тенденцій в організації; застосовувати методи аналізу соціально-психологічних передумов результативності управлінського процесу; застосовувати соціально-психологічні методи управління, а також методи і прийоми психогієни в управлінні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність мотивувати людей і рухатися до спільної мети;
- здатність свідомо та соціально відповідально діяти на основі етичних міркувань та принципів академічної доброчесності;
- здатність управляти стратегічним розвитком команди у здійсненні професійної діяльності;
- здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації;
- здатність до професійної комунікації в сфері педагогіки та економіки.

Програмні результати навчання:

- уміти ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців і широкого загалу;
- діяти з дотриманням етичних норм, цінувати індивідуальне і культурне різноманіття, дотримуватися у професійній діяльності принципів толерантності, діалогу і співробітництва;
- застосовувати здобутки психолого-педагогічної теорії та практики, навички консультування з питань освіти та економіки при проектуванні та реалізації навчальних/розвивальних проєктів на засадах студентоцентрованого підходу;
- організувати освітній процес (співпрацю в команді), керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати контроль і моніторинг результатів діяльності;
- оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;
- знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень й упровадження сучасних систем освіти у професійній діяльності відповідно до спеціалізації в умовах глобалізаційних процесів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Загальні засади психології управління. Психологія керівника та організації в управлінні

Тема 1. Загальні засади психології управління.

Сутність, види, функції управління. Управління як процес. Предмет, об'єкт, завдання і структура психології управління. Взаємозв'язки психології управління з менеджментом та психологічними дисциплінами. Методологічні засади психології управління. Методи дослідження психології управління: загальнонаукові; психологічні методи вивчення особистості в системі управління; соціально-психологічні методи вивчення організації (груп) в структурі управління; методи психологічного аналізу управлінської діяльності.

Тема 2. Історія і сучасний стан розвитку психології управління.

Основні джерела та передумови виникнення психології управління як самостійної галузі знання. Зародження і розвиток ідеї психології управління в лоні філософії. Проблеми державотворення, управління державою, ролі людини її розбудові у працях українських мислителів. Формування психологічних знань про управління в теорії управління. Становлення і розвиток зарубіжної психології управління. Становлення і розвиток

вітчизняної психології управління. Розвиток сучасної вітчизняної психології управління на основі нової соціально-економічної парадигми, суверенності, незалежності України.

Тема 3. Психологія особистості керівника.

Керівник (лідер) як об'єкт психологічного дослідження: поняття «керівник», «менеджер», «лідер», «керівництво», «лідерство»; спільні риси керівника та лідера; відмінності між керівництвом та лідерством.

Психологічні типи керівників. Концепції (теорії) та типологія лідерства. Стили керівництва: авторитарний, демократичний, ліберальний, новітні стилі керівництва. Статевий-гендерний аспект проблеми в управлінні.

Тема 4. Психологія організації в управлінні.

Сутність, функції, ознаки та класифікація організацій. Організація як система. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, які впливають на організацію.

Поняття «група», головні ознаки і найзагальніші характеристики групи. Формальні та неформальні групи та їх характеристика.

Поняття «людський фактор». Інтегральні чинники, що впливають на ефективність групи: чисельність групи, склад (композиція) і стабільність групи; соціально-психологічні чинники групової інтеграції, психологічний зміст спільної діяльності.

Змістовий модуль 2. Психологія управлінської діяльності

Тема 5. Психологічний зміст функції мотивування.

Сутність і теоретико-прикладні засади мотивування. Модель мотивації через потреби. Психологічні теорії мотивування: теорія потреб М.Туган-Барановського; ієрархія потреб А. Маслоу; теорія ЖВЗ К. Альдерфера; теорія набутих потреб Д. Мак-Клеланда; двофакторна теорія Ф. Герцберга; теорія «Х» та «У» Д. Мак-Грегора; теорія очікувань В. Врума; теорія справедливості С. Адамса; теорія партисипативного управління.

Система мотивації працівників на підприємстві.

Тема 6. Психологічні аспекти управлінських рішень.

Теоретичні основи рішень: поняття, вимоги до рішень, типові помилки прийняття рішень, причини не виконання рішень. Класифікація управлінських рішень.

Поняття «фактор», «людський фактор». Структурні елементи людського фактора: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості, індивідуально-психологічні особливості, вік, стать, досвід, тактика поведінки, професійні та ділові якості.

Процес розробки рішень. Організація і контроль виконання рішень. Евристичні методи розробки та прийняття рішень: метод «прямої мозкової атаки», «метод 635», «метод зворотної мозкової атаки», метод морфологічного аналізу, метод «ключових питань», метод «вільних асоціацій», метод голосування «за – проти».

Тема 7. Психологія ділового спілкування.

Ділове спілкування як засіб управлінського впливу. Методи впливу: переконання, наслідування, навіювання, зараження. Основні теорії красномовства.

Форми ділового спілкування: розмова по телефону, ділова бесіда, нарада, збори, переговори.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Загальні засади психології управління. Психологія керівника та організації в управлінні												
Тема 1. Загальні засади психології управління	16	2	2	–	–	12	16	1	–	–	–	15
Тема 2. Історія і сучасний стан розвитку психології управління	17	2	2	–	–	13	17	2	2	–	–	13
Тема 3. Психологія особистості керівника	17	2	2	–	–	13	18	1	2	–	–	15
Тема 4. Психологія організації в управлінні	16	2	4	–	–	10	18	2	2	–	–	14
<i>Разом за змістовою частиною 1</i>	66	8	10	–	–	48	69	6	6	–	–	57
Змістова частина 2. Психологія управлінської діяльності												
Тема 5. Психологічний зміст функції мотивування	17	2	2	–	–	13	17	2	2	–	–	13
Тема 6. Психологічні аспекти управлінських рішень	19	2	4	–	–	13	16	2	1	–	–	13
Тема 7. Психологія ділового спілкування	18		2	–	–	16	18	2	1	–	–	15
<i>Разом за змістовою частиною 2</i>	54	4	8	–	–	42	51	6	4	–	–	41
Усього годин	120	12	18	–	–	90	120	12	10	–	–	98

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні засади психології управління	2
2	Історія і сучасний стан розвитку психології управління	2
3	Психологія особистості керівника	2
4	Психологія організації в управлінні	2
5	Психологічний зміст функції мотивування	2
6	Психологічні аспекти управлінських рішень	2
	Усього	12

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Усього	

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні засади психології управління	2
2	Історія і сучасний стан розвитку психології управління	2
3	Психологія особистості керівника	2
4	Психологія організації в управлінні	4
5	Психологічний зміст функції мотивування	2
6	Психологічні аспекти управлінських рішень	4
7	Психологія ділового спілкування	2
	Усього	18

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Усього	

9. Самостійна робота

з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проблема психічного у вітчизняній та зарубіжній психології	4
2	Суб'єктивний та об'єктивний аспект психічного	5
3	Сучасні погляди на менеджмент	4
4	Творчість та рутину в управлінській праці	5
5	Характеристика законів Мерфі	5
6	Формування та розвиток вольових якостей керівника	5
7	Особистість керівника та стиль управління	4
8	Саморозвиток особистості керівника у напрямку соціальної адекватності	5
9	Особливості функціонування та розвитку формальних і неформальних груп	4
10	Психологічна згуртованість як ознака колективу	4
11	Поняття команди та принципи її формування	5
12	Сутність і наслідки психологічного саботажу	4
13	Заходи щодо подолання та упередження психологічного саботажу в організації	4
14	Імідж ділової людини як елемент невербального спілкування	5
15	Психологічні прийоми впливу на партнера в процесі ділового спілкування	4
16	Психологічні особливості візуального контакту	4
17	Психологічний аналіз управлінської діяльності	5
18	Оцінка точності та валідності результатів соціально-психологічного дослідження	4
19	Емоційно-психологічна стійкість керівника	5
20	Релаксація. Принципи релаксації: переключення та компенсація	5
	Разом	90

10. Індивідуальні завдання

Завдання 1. Есе “Місце та роль психології в управлінні організованою діяльністю людей”.

Завдання 2. Дати порівняльну характеристику психологічних аспектів організованої діяльності.

Завдання 3. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Психологія управління має витоки з порівняно молодого науки – психології (науки про душу) – та є її галуззю.

У процесі свого самостійного становлення та розвитку вона пережила декілька історичних періодів. У кожному періоді передбачалась участь людини в процесі управління. Ця засада обумовила виникнення різних підходів до визначення предмету психології управління: інженерно-психологічний, соціально-психологічний, суб’єкт-об’єктний.

Психологія управління – галузь психологічної науки, яка вивчає психологічні закономірності управлінської діяльності. Відтак, вона є тісно пов’язаною з менеджментом. Новою галуззю психології управління виступила психологія менеджменту.

Завдання:

1. Уявіть себе оратором, що пропагує новий науковий напрямок – психологію менеджменту. На цій підставі складіть тези свого публічного виступу серед колег по роботі (колектив до 10 осіб).

2. Під час виконання роботи:

- наведіть визначення поняття «психологія», її засновника;
- назвіть періоди формування психології управління;
- визначте об’єкт і предмет психології;
- наведіть основні складові напрями формування загальної психології;
- визначте, на Вашу думку, які основні риси притаманні психології менеджменту.

Завдання 4. Сформувати психологічний контекст структури діяльності керівника.

Завдання 5. Проаналізувати етапи дії принципу Пітера та його особливості.

Завдання 6. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Менеджер в організації, який є суб’єктом здійснення управлінської діяльності, грає ролі, які полягають у тому, що менеджер отримує, збирає інформацію про зовнішнє і внутрішнє середовище, розповсюджує інформацію у вигляді фактів та нормативних настанов, а також роз’яснює політику, основні цілі організації, тобто виступає її представником. Результати роботи залежать від того, наскільки менеджер володіє інформацією, наскільки ясно і чітко доводить інформацію до членів організації.

Завдання:

- визначте склад структури діяльності керівника у психологічному контексті;
- охарактеризуйте управлінські відносини та їх психологічні закономірності.

Завдання 7. Порівняти критерії стабільності трудового колективу. Визначити, яким чином можна забезпечити стабільність трудового колективу в сучасних умовах.

Завдання 8. Охарактеризувати деструктивні тенденції у трудовому колективі та проаналізувати методи їх упередження. Розкрити, за допомогою яких методів можна їм запобігти.

Завдання 9. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Відповідальний за збут А і відповідальний за збут Б не можуть дійти згоди стосовно

питання, що потребує спільних зусиль. У збудженому стані вони приходять до керівника і змальовують йому ситуацію, щоб він сам розв'язав проблему. Починається довга дискусія з переконливими аргументами з обох сторін. Скоро співрозмовники та сам керівник починають розуміти, що кінцевою метою є не отримання оптимального рішення, а відстоювання власних поглядів. До дискусії часто підключаються співробітники конкуруючих відділів. У результаті один з них (А і Б) програє, і в нього виникає бажання помститись за програш. Так програмується ще одна подібна гра або більш руйнівний конфлікт.

Завдання:

- визначте правильну стратегію керівника виходу з психологічної гри та розв'язання конфліктної ситуації між колегами.
- на Вашу думку, чи являється керівник для своїх підлеглих лідером?
- які заходи має застосовувати керівник, щоб уникати подібних ситуацій у колективі підприємства?

Завдання 10. Визначити категорію “особистість” та сформувані психологічний портрет керівника.

Завдання 11. Змодельовати ситуацію, за якої людина володіє чимось одним: або владою, або впливом, або авторитетом, або лідерством. Визначити, яка із змодельованих ситуацій є найбільш типовою.

Завдання 12. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

З узагальнень практики можна виокремити одинадцять найважливіших якостей менеджера, які впливають на управлінську діяльність.

Якщо детально розглядати це питання, то якості та риси, якими повинен володіти менеджер, що досягає успіху, можна поділяють на психологічні, інтелектуальні, професійні, соціальні.

Також менеджер повинен володіти високою психологічною культурою, яка є невід'ємною частиною загальної культури людини.

Завдання:

1. Визначте поняття «особистість як суб'єкт управління».
2. Під час виконання роботи:
 - визначте особистість керівника, риси та якості менеджера;
 - розкрийте роль вольових властивостей особистості в процесі виконання функцій управління;
 - наведіть приклади ефективної побудови взаємовідносин між підприємством та клієнтами.

Завдання 13. Проаналізувати позитивні та негативні поведінкові компоненти.

Завдання 14. Подати аналітичне узагальнення заходів та прийомів щодо упередження саботажних тенденцій в організації.

Завдання 15. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Розглядають позитивні і негативні поведінкові компоненти організаційної поведінки.

Розв'язання конфліктів є складовою менеджерської діяльності. Причини виникнення і шляхи подолання конфліктів можуть бути різними. Мистецтво і професіоналізм менеджера полягають в об'єктивізмі рішень щодо їх подолання, а в ідеальному випадку – у запобіганні їх виникнення. При цьому особливу увагу необхідно приділяти суб'єктивному світу окремих індивідів, що формують колективи. Залежно від ситуації, використовують один із найбільш вживаних варіантів сценаріїв конфлікту: конкурентний і кооперативний. При цьому, мистецтво точного визначення типу конфлікту менеджером виступає головним.

Конфлікти значною мірою відображаються на людях і впливають на їх діяльність. Вони

можуть приймати як активну, так і пасивну форми; можуть трансформувати групи в залежності від причин, що лежать в їх основі. Особи, які формують такі колективи можуть займати як інтервентну, так і інгерентну позицію. В будь-якому випадку такі особи є долученими до конфлікту.

Завдання:

1. Визначте поняття «організація» та «організаційна поведінка» з точки зору психології управління.

2. Під час виконання роботи:

- визначте соціальну групу та мету її існування;
- наведіть психологічні регулятори трудової поведінки;
- розкрийте позитивні і негативні поведінкові компоненти трудової поведінки.

Завдання 16. Есе «Бесіда, полеміка, дискусія: структура та психологічні прийоми».

Завдання 17. Провести порівняльний аналіз психологічних особливостей публічного виступу.

На основі вивченої теми, пропонується студентам вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Особливе місце у психології ділового спілкування приділяється поняттю «рапорт». Він володіє переліком характеристик, що допомагають людям знайти «спільну мову», тобто досягти рапорту. При цьому головним залишається досягнення кінцевого результату за допомогою виявлення рівнів усвідомлення конкретної людини, тобто нейролінгвістичних рівнів психотерапії.

Досягти рапорту можна за допомогою спостереження паттернів руху очей людини з різними типами домінант (візуальною, аудіальною чи кінестичною), підбору ключів доступу вербальних предикатів та калібрування сенсорних предикатів різної модальності.

У менеджерській роботі такий підхід допоможе віднайти «спільну мову» із працівниками.

Завдання:

1. Визначте функції та структуру спілкування в процесі управління.

2. Під час виконання роботи:

- визначте, за яких умов постановка мети характеризуватиме досягнення успіху;
- наведіть проксемічні та кінетичні особливості невербального спілкування в управлінні;
- розкрийте зміст та результати спілкування.

Завдання 18. Провести аналіз принципів соціально-психологічного дослідження у соціально-економічних системах.

Завдання 19. Дослідити евристичні можливості соціально-психологічних досліджень в управлінській діяльності та визначити можливості використання їх результатів.

На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Підтримувати службову дисципліну краще за допомогою особистих бесід. Це прямий обов'язок у межах встановлених повноважень. Виконуючи дану роботу, доцільно домагатися їх розумного поєднання. При цьому необхідно пам'ятати, що дисципліна має бути втілена в особі самого керівника.

При доведенні наказів і розпоряджень до виконавців також необхідно використовувати метод бесіди. Необхідно прагнути, щоб бесіди допомагали вирішенню спеціальних проблем.

Для створення дружнього і працездатного колективу також використовується метод бесіди. Безпосередні бесіди, що мають особистісну спрямованість, є одним із кращих способів підвищення загальної результативності, ефективності роботи, якості її елементів, удосконалення працівників, створення дружнього і працездатного колективу. Індивідуальні цілеспрямовані бесіди потрібно проводити у відповідності до вищевикладених правил для того, щоб кожен міг чітко визначити своє місце у колективі, можливі перспективи і тощо.

Завдання:

- визначте структуру та психологічні прийоми бесіди.
- в чому різниця між методом бесіди, анкетною та тестом? Назвіть переваги та недоліки кожного методу.

Завдання 20. Емпірично дослідити причини та спрогнозувати наслідки психічного перевантаження в управлінській діяльності в конкретному колективі (групі).

Завдання 21. Есе “Основні методи психогігієни керівника”.

Завдання 22. На основі вивченої теми, студентам пропонується вирішити ситуаційну вправу.

Вихідний матеріал для роботи:

Одна з Ваших колег недавно пережила дві трагедії в особистому житті: її чоловік подав на розлучення, а мати померла. Вам її щиро шкода, але працювати вона стала гірше (звіт, складений на основі підготовлених співробітницею даних, був підданий жорсткій критиці керівництва). Ваш менеджер вимагає у Вас пояснень. Які будуть Ваші дії:

- повністю звалите всю провину на колегу.
- поясните причину, внаслідок чого звіт був складений некоректно.
- звернетесь з проханням до керівництва посприяти у долі колеги, щоб допомогти їй вийти зі стресу, що був пов'язаний з сімейними обставинами.

11. Методи навчання

Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики

12. Методи контролю

Усний і письмовий контроль, поточне тестування (в тому числі в системі Moodle); самоконтроль, індивідуально-дослідні завдання (доповіді, тези, статті, реферати, презентації), підсумковий контроль

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Для заліку

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумкова робота (залік)	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
40				30			30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
70 – 80	C		
61 – 69	D	задовільно	
50 – 60	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення:

- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

15. Рекомендована література

Базова

1. Богоявленська Ю.В. Психологія управління: Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2011. 664 с.
2. Варнавська І.В. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з дисципліни «Психологія управління» для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 015 «Професійна освіта (Економіка)». Херсон: ХДАУ, 2019.
3. Варнавська І.В. Методичні рекомендації щодо самостійної роботи з дисципліни «Психологія управління» для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 015 «Професійна освіта (Економіка)». Херсон: ХДАУ, 2019.
4. Дубравська Д.М. Основи психології: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2001. 280 с.
4. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки: Навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2001. 288 с.
5. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. Київ: МАУП, 1999. 176 с.
6. Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління: Посібник. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.
8. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 492 с.
http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/4982/1/Psykholohiia_upravlinnia.pdf

Додаткова

1. Потеряхин А.Л. Психология управления. Основы межличностного общения: Учебн. пособие. Київ: ВИРА-Р, 1999. 384 с.
2. Щокін Г.В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту : Наук.-практ. посібник. Київ: МАУП, 1999. 400 с.

16. Інформаційні ресурси

Інформаційне забезпечення дисципліни:

- літературні джерела з тем, що передбачені навчальною та робочою програмами;
- методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни;
- офіційні сайти інформаційних агенцій в Інтернеті.